

Inbreng voor de leidraad

Verkiezingsprogramma's waterschappen

Het bestuur van Liberaal Groen deelt de volgende aanbevelingen voor de leidraad voor de verkiezingsprogramma's van de VVD in de waterschappen.

Onze concrete tekstsuggesties staan in bulletpoints. Bij een aantal geven we een toelichting. De indeling volgt de drie taken van het waterschap: waterveiligheid, niet te veel en niet te weinig water, en schoon water. Klimaatverandering maakt al deze taken zwaarder. Het waterschap moet geen zelfstandig klimaatbeleid voeren, maar extra inzet is nodig. We zien ook koppelkansen, bijvoorbeeld voor vergroening en circulariteit.

Tenslotte delen we tips over de manier van werken die Liberaal Groen voor zich ziet om goede resultaten te behalen.

Waterveiligheid

- **Energie beschikbaar en betrouwbaar:** Een mix van energiebronnen is nodig om de taken van het waterschap te allen tijde te kunnen uitvoeren. Het waterschap kan met aquathermie proactief bijdragen aan de warmtetransitie.
- **Waterberging:** We helpen gemeenten en provincie om hemelwaterafkoppeling en waterberging standaard mee te nemen in plannen voor woningbouw, nieuwe bedrijventerreinen en andere ruimtelijke projecten. Het waterschap kan al in een vroeg stadium meedenken en adviseren.

Voldoende zoet water

- **Klimaatbestendige leefomgeving:** We vergroenen de buitenruimte voor een betere waterhuishouding, minder hittestress en meer biodiversiteit. Ook bij nieuwe woonwijken en infrastructuur. We stimuleren bedrijven om bij te dragen aan vergroening, zoals de aanleg van blauw-groene daken.
- **We verhogen grondwaterstanden in veenweidegebieden** om bodemdaling tegen te gaan en de natuurlijke uitstoot van broeikasgassen terug te dringen.

Schoon water

- **Inzet op bronaanpak:** Niet afwentelen. Wat schoon is, moet schoon blijven. De rioolwaterzuivering is niet de wasstraat van de samenleving.
- **Gedragsverandering bij inwoners en bedrijven:** We werken samen met gemeenten aan bewustwording over wat er door het riool wordt gespoeld.

Medicijnresten in het water is een toenemende zorg met oog op de vergrijzing. Hoeveel inwoners weten dat paracetamol wel, en ibuprofen juist slecht, afbreekbaar is? Als inwoners

beter geïnformeerd zijn, kunnen ze duurzamere keuzes maken en maatschappelijke kosten helpen te besparen.

- **De vervuiler betaalt:** We zetten in op een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Bedrijven die vervuilen, moeten meewerken aan de oplossing. Bijvoorbeeld met een sectoraal fonds om de uitbreiding van rioolwaterzuivering te financieren. We maken de kostprijs van beheer van het watersysteem inzichtelijk per bedrijf en per persoon.
- **Afval als grondstof:** We maken van afvalstoffen nieuwe grondstoffen. Ook gezuiverd water is een grondstof. Deze vorm van circulariteit draagt financieel en ecologisch bij. We zijn kritisch op belemmeringen zoals de 'einde-afvalstatus' wanneer die innovatie in de weg zitten.

Hoe gaan we dit doen?

- **Gebiedsgericht werken:** We hanteren het principe van gebiedsgericht werken, waar nodig is er ruimte voor maatwerk.
- **We zoeken de koppelkansen in gebiedsprocessen.** Voor klimaat, natuur en water, maar bijvoorbeeld ook de dierwaardige veehouderij, eiwittransitie en weidevogelbeheer. Beter nu in één keer goed dan extra opgaven – en kosten – in de toekomst.

Voorbeelden zijn: extensivering van veehouderij in combinatie met agrarisch natuurbeheer, agroforestry en regeneratieve landbouw in bufferzones rondom Natura 2000, en de teelt van eiwitrijke gewassen. Liever niet op korte termijn een hyperfocus op stikstof en water, over een aantal jaren broeikasgasemissies, en een aantal jaren later weer dierwaardigheid. Hou rekening met alle relevante doelen en opgaven die Europees en landelijk zijn vastgelegd om banken, boeren, andere bedrijven en terreinbeheerders zekerheid te geven voor de lange termijn.

- **We stimuleren groene ondernemers.** We wegen duurzaamheid zwaar mee in openbare aanbestedingen.
- **We betrekken inwoners, boeren en bedrijven** actief en in een vroeg stadium. Zij hebben veel kennis over hun gebied, wat besluitvorming en draagvlak ten goede komt.